

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma bakalářské práce: Rozbor hebrejského textu Geneze 3

Jméno studenta: Kristýna Říhová

Vedoucí práce: Jiří Beneš

Popis práce:

Bakalářská práce „Rozbor hebrejského textu Geneze 3“ od Kristýny Říhové má 45 stran textu včetně titulní strany, prohlášení a obsahu. Vlastní stat' má 26 podkapitol (str.10-42) kopírujících sledované verše Gn 3. Bakalářská práce má všechny formální náležitosti: Úvod, Závěr, Anotace, Klíčová slova, Poděkování, Prohlášení, anglické Summary a seznam použité literatury; bibliografie je strukturovaná: prameny, slovníky a komentáře, sekundární literatura (24 položek). Poznámkový aparát (176 poznámek) je uváděn v textu průběžně, pod čarou. Před vlastní výklad Gn 3 vkládá studentka báseň čínského básníka Li Po, již velmi vhodně předznamenává způsob svého vnímání sledovaného textu. Mezi str. 17 a 19 jako str. 18 zase vkládá kopii hebr. textu Gn 3, která by se pro forma hodila spíše jako příloha, nebo jako samostatná kapitola před rozbořem Gn 3, kde by bylo dostupnější.

Zajímavá, z obvyklých kompilací se vymykající bakalářská práce (v jistých ohledech převyšující některé práce magisterské) je pokusem proniknout do výpovědi textu jinými, než mechanickými prostředky, jež nabízí standardní exegeze. V Úvodu avizuje studentka jak příčinu své volby (proč právě Gn 3); tak svou pracovní metodu a postup. Jde ovšem o nestandardní, velmi osobní přístup, v němž studentka s úctou respektuje váhu a význam každého písmene a dává najevo, že si uvědomuje, jak zvěst z těchto písmen tvořená, každého posluchače nepopsatelně přesahuje. Sama to velmi výstižně popisuje slovy: „domnívám se, že hebr. text skrývá nezměrná množství sdělení a že je jakýmsi kódem naší reality, který je prospěšné poznávat a zkoumat pro lepší chápání sebe sama a pro lepší orientaci v životě“ (str. 8). Pracuje výhradně s hebr. textem, u něhož sleduje jak strukturu, tak jednotlivé lexémy, postavy a jejich roli. Upozorňuje na to, že respektuje bezčasovost hebr. sloves a překlad přítomným časem celou zvěst Gn 3 výrazně aktualizuje a vyvazuje z tradičního historistního pojetí. V Závěru pak znovu připomíná, oč ji při výkladu šlo (jak příběh Gn 3 chápe), co záměrně ve svém výkladu pominula a v čem spatřuje těžiště sdělení Gn 3, tedy co se sama o sobě z příběhu Gn 3 dozvěděla.

Studentka užívá synchronní exegetickou metodu. Vyjadřuje se úsporně a velmi výstižnými slovy, která vypovídají o zvláštním souznění mezi jejím vyjadřováním a zkoumanou zprávou, daným dlouhým a pozorným nasloucháním. Vlastní výklad, bez zdoluhavých úvodů a všech zbytečných, neboli odlehčovacích řečí, míří přímo k podstatě věci. Jednotlivé verše jsou foneticky přepsány, studentkou přeloženy a podrobně analyzovány. Kristýna Říhová každé slovo pečlivě ohledává, každému písmenu a jeho pozici ve slově věnuje pozornost. Po způsobu rabínských komentářů nechává rozeznávat i na první poslech zcela neobvyklé asociace vyplývající ze slov se stejnými písmeny ovšem v jiném pořadí (metathese). Argumenty pro svá východiska uvádí v poznámkách, jimiž zpřehledňuje množství informací, které se jí v textu otevírají. V poznámkách jsou dále jak různorodé významy sledovaných slov, tak alternativní slova přicházející v úvahu pomocí názvuků či metathesí, tak reflexe sekundární, většinou židovské literatury (citace ponechává v původním znění). Ta má v práci funkci dokladu, že podobný význam neušel pozornosti i jiných badatelů. Vlastní hebr. text ovšem mluví ke studentce sám. To znamená, že výklad textu je osobitý, zcela samostatný a originální. Zkusmo ale s nesmírnou (až mystickou) citlivostí se pokouší vyposlechnout to, co text naznačuje, o čem mlčí a kam ukazuje. Je to snaha jít na hlubinu dál, než je běžné a současně se nechat textem prostoupit a naslouchat mu zevnitř, ze své duše: „Zdá se mi, že jakýkoli výklad biblického textu se stává skutečným teprve tehdy, pokud vzniká s resonancí s lidskou duší“ (str. 8). „Cílem mé práce bylo ... nechat v sobě rozeznít

text, o jehož nekonečné hloubce a mnohvrstevnatosti jsem bytostně přesvědčena“ (str. 43). Je to cesta, po které se může vydat jen člověk naplněný bázní a úctou k textu. Ale současně je to cesta ven, s kůží na trh.

Touto prací plnou závažný a často jen jakoby letmo nahozených výpovědí se nám dostává cenný příspěvek k metodice zkoumání hebr. textu Tenaku, který by neměl ujít pozornosti. Je dokladem toho, že se na naší fakultě dělá kvalitní vykladačská práce a že máme velmi nadějně a perspektivní studenty, od nichž se lze leccemus přiučit.

Formálně je možno konstatovat, že studentka se neodchyluje od stanoveného tématu. Cíl stanovený zadáním splnila. Pracuje odborně (ovšem bez odbornického žargonu), textu přiměřenými metodami. Výsledky svého bádání přiměřeně zpracovává (viz poznámkový aparát) a zpracovanou látku přehledně třídí. Prokázala tedy schopnost samostatně s textem pracovat.

K práci nemám žádné výhrady. Navrhuji ji hodnotit jako výbornou (1).

V Praze, dne 2.9.2009

Jiří Beneš

